مدل تعدد مدرن مدل نیز در سنجاقک و لوسیق مدت؛ در هتل رستمآباد مفهوم‌گذار مصلی‌نشینی

مهدی آبشار، مدل در مدیریت و مشاور سازمان‌های غیردولتی

مدل در مفهوم تعادل کنونی، تعریفی است که بسیاری از مدیران و تصمیم‌سازان در سال‌های اخیر به آن رسیده‌اند. این تعریف می‌گوید که یک مدل زمانی کارآمد است که بتواند در شرایط مختلف، با حداقل تغییر، نتایج قابل‌قبولی تولید کند. در ظاهر، این تعریف ساده و حتی جذاب است. اما در عمل، همین سادگی است که بسیاری از مشکلات ما را پنهان می‌کند. مدلی که در یک محیط خوب کار می‌کند، لزوماً در محیط دیگری که شرایط کمی متفاوت است، همان نتیجه را نخواهد داد. و وقتی این اتفاق می‌افتد، معمولاً کسی مسئول شناخته نمی‌شود.

در این یادداشت، می‌خواهم نشان بدهم که چرا مدل‌ها، به‌ویژه مدل‌هایی که برای تصمیم‌گیری در سطح کلان طراحی شده‌اند، اغلب در عمل شکست می‌خورند. این شکست لزوماً به معنای بد بودن مدل‌ها نیست. بسیاری از آن‌ها از نظر علمی و فنی کاملاً قابل دفاع‌اند. مشکل جای دیگری است: در فاصله‌ای که بین مدل و واقعیت ایجاد می‌شود، جایی که تصمیم‌گیران، بدون آگاهی کامل، تصمیم‌هایی می‌گیرند که پیامدهای آن‌ها را دیگران باید تحمل کنند.

برای نمونه، در سال ۱۳۹۶ یکی از شرکت‌های مشاوره‌ای بزرگ مدلی برای پیش‌بینی تقاضای مسافر در فرودگاه‌های منطقه‌ای طراحی کرد. این مدل بر اساس داده‌های ده سال گذشته ساخته شده بود و به‌خوبی با روندهای آن دوره هماهنگ بود. اما وقتی همان مدل برای سال ۱۴۰۰ به کار گرفته شد، خطای پیش‌بینی بیش از ۴۰ درصد شد. هیچ‌کس مدل را اشتباه حساب نکرده بود. مشکل این بود که دنیا تغییر کرده بود، و مدل نمی‌دانست چگونه با این تغییر کنار بیاید.

این مثال کوچک است، اما الگویی را نشان می‌دهد که در بسیاری از حوزه‌ها تکرار می‌شود. مدل‌ها بر پایه گذشته ساخته می‌شوند، اما تصمیم‌ها برای آینده گرفته می‌شوند. هرچه این فاصله بیشتر باشد، اعتماد کورکورانه به مدل خطرناک‌تر می‌شود. متأسفانه، در بسیاری از سازمان‌ها، این اعتماد کورکورانه دقیقاً همان چیزی است که دیده می‌شود.

یکی از دلایل اصلی این وضعیت، نوعی سوءتفاهم درباره نقش مدل است. مدل‌ها اغلب به‌عنوان ابزار پیش‌بینی معرفی می‌شوند، در حالی که مهم‌ترین کارکرد آن‌ها در بسیاری از موارد، کمک به درک عدم‌قطعیت‌هاست. یک مدل خوب نباید فقط یک عدد واحد تولید کند، بلکه باید نشان دهد که نتایج در چه بازه‌ای ممکن است تغییر کنند و کدام فرض‌ها بیشترین تأثیر را بر نتیجه دارند. اما در عمل، این بخش از مدل یا نادیده گرفته می‌شود یا به‌سرعت فراموش می‌شود.

نتیجه این است که تصمیم‌گیران با نوعی دقت کاذب روبه‌رو می‌شوند. عددی که دقیق به نظر می‌رسد، اما در واقع تنها یکی از ده‌ها حالت ممکن است. وقتی این عدد با واقعیت فاصله می‌گیرد، به‌جای بازنگری در مدل، تلاش می‌شود واقعیت را با مدل وفق دهند. این رفتار نه‌تنها غیرعلمی است، بلکه هزینه‌های زیادی به سازمان‌ها و جامعه تحمیل می‌کند.

برای کاهش این مشکل، لازم است نگاه خود را به مدل‌ها تغییر دهیم. مدل نباید به‌عنوان مرجع نهایی دیده شود، بلکه باید به‌عنوان ابزاری برای گفت‌وگو درباره عدم‌قطعیت‌ها به کار گرفته شود. به‌جای پرسیدن این‌که «مدل چه می‌گوید؟»، باید پرسید «مدل در چه شرایطی ممکن است اشتباه کند؟». این تغییر ساده می‌تواند کیفیت تصمیم‌ها را به‌طور چشمگیری بهبود ببخشد.

در نهایت، مدل‌ها ابزارهای ارزشمندی هستند، به شرط آن‌که با آن‌ها مانند ابزار رفتار شود، نه مانند حقیقت. مشکل زمانی آغاز می‌شود که ما فراموش می‌کنیم پشت هر عدد، انسان‌هایی ایستاده‌اند که باید با پیامدهای آن زندگی کنند. مدل خوب مدلی است که این انسان‌ها را فراموش نکند.

(مفاهیم، آیین‌ها و خاطره‌ها)

هنرستان‌های فن ساختمان در شهرک در تصمیم‌نامه مصلی نیلوفر، در ۶ فصل عضو، در کنار ساختمان

مدل تعدد مدرن مدل نیز در سنجاقک و لوسیق مدت؛ در هتل رستمآباد مفهوم‌گذار مصلی‌نشینی

به گزارش خبرنگار ما در نیلوفر، جلسه ماه تعطیل در شعبه ۲ شورای شهر، با حضور تعدادی از اعضای هیئت‌مدیره و مدیران مدارس، عصر دیروز در محل سالن اجتماعات شهرداری برگزار شد. در این جلسه، که به گفته برگزارکنندگان برای بررسی وضعیت آموزش فنی و حرفه‌ای در منطقه تشکیل شده بود، چند تصمیم مهم درباره آینده هنرستان‌های ساختمان اتخاذ شد. مهم‌ترین آن، انتقال هنرستان پسرانه نیلوفر از ساختمان فعلی در خیابان شقایق به محوطه‌ای در شهرک صنعتی نیلوفر است.

به گفته مسئولان، ساختمان فعلی هنرستان، که بیش از ۴۰ سال از عمر آن می‌گذرد، دیگر پاسخگوی نیازهای آموزشی نیست. کارگاه‌های عملی در طبقه زیرزمین و همکف، که قرار است محل تمرین دانش‌آموزان در حرفه‌هایی مانند لوله‌کشی، برق ساختمان و نقشه‌کشی معماری باشد، با مشکلات جدی رطوبت، نشت آب و ضعف سیستم تهویه روبه‌رو است. مدیر هنرستان گفت که در برخی روزهای بارانی، آموزش عملی عملاً متوقف می‌شود.

طبق تصمیم‌نامه، زمین جدید هنرستان در قطعه ۱۲ شهرک صنعتی نیلوفر، در نزدیکی پمپ‌بنزین بزرگ مسیر، در اختیار آموزش‌وپرورش قرار می‌گیرد. ساخت ساختمان تازه با ظرفیت ۶۰۰ دانش‌آموز و ۴۲ کلاس درس، به‌همراه کارگاه‌های تخصصی و سالن چندمنظوره، در سه فاز ساخته می‌شود. فاز نخست باید ظرف ۲۴ ماه به بهره‌برداری برسد. هزینه کل طرح حدود ۳۸۰ میلیارد تومان برآورد شده است.

در این جلسه، مدیرکل آموزش‌وپرورش شهرستان نیلوفر نیز حضور داشت و گفت که ۶۰ درصد هزینه ساخت از محل اعتبارات استانی تأمین می‌شود. او افزود که ۴۰ درصد باقی‌مانده باید از طریق مشارکت خیران و صندوق‌های محلی جمع‌آوری شود. تاکنون ۱۱ خیر، از جمله دو کارخانه‌دار منطقه، اعلام آمادگی کرده‌اند. مدیر هنرستان نیز از تشکیل کمیته‌ای برای هماهنگی با خیران خبر داد.

با این حال، برخی از اعضای شورا نسبت به زمان‌بندی اجرای طرح ابراز نگرانی کردند. به گفته آنان، تجربه نشان داده است که بسیاری از پروژه‌های آموزشی در منطقه با تأخیر چند ساله روبه‌رو شده‌اند و وعده‌های اولیه کمتر عملی شده است. مدیرکل در پاسخ گفت که برای جلوگیری از این روند، پیمانکار باید ضمانت‌نامه بانکی ارائه کند و پرداخت‌ها مرحله‌ای انجام شود.

نکته قابل توجه دیگر، تغییر رشته‌های پیشنهادی است. به گفته مدیر هنرستان، رشته‌های سنتی مانند نقشه‌کشی ساختمان با رشته‌های جدید مانند مدیریت انرژی در ساختمان و کنترل هوشمند ترکیب خواهد شد. او گفت که بازار کار منطقه نشان می‌دهد بخش زیادی از فارغ‌التحصیلان فعلی ناچارند در رشته‌های غیرمرتبط کار کنند و این تغییر برای افزایش اشتغال‌پذیری ضروری است.

(مفاهیم، آیین‌ها و خاطره‌ها)

هنرستان‌های فن ساختمان در شهرک در تصمیم‌نامه مصلی نیلوفر، در ۶ فصل عضو، در کنار ساختمان